

Wat leveren missies met bewindspersonen op voor (BV) Nederland?

SAMENVATTING (per jaar)

Jaar	Geëxtrapoleerde waarde (totaal in euro)	Aantal missies
2014	€ 1.143.718.840	17
2015	€ 1.773.338.174	21
2016	€ 1.305.049.725	18
2017	€ 239.353.846	12
2018	€ 1.810.005.357	9
2019	€ 1.707.634.995	13
2020	€ 774.546.376	9
2021	€ 414.847.008	6
2022	€ 1.171.754.658	7
2023	€ 2.061.280.096	14

Disclaimer

- Er is sprake van 2 verschillende meetmethodieken (2014 t/m 2017 versus 2018 tot heden) waardoor er een trendbreuk is vanaf 2018 en verder.
- Alle genoemde bedragen zijn indicatief (zie ook de toelichting hieronder).
- In onderstaande tabellen zijn de missies met Koninklijk Huis oranje gearceerd en de missies met MP Rutte geel.
- In dit document zijn alleen de missies met bewindspersonen opgenomen. De overheid biedt o.a. ook missies zonder bewindspersonen, specifieke startupmissies en innovatiemissies aan. Deze andere typen missies zijn hier buiten beschouwing gelaten.

Algemene toelichting cijfers

- In 2017 was een groot deel van het jaar sprake van een demissionair kabinet waardoor meer dan de helft van de missies een kleinschalig en sterk gefocust karakter had. Dit betekent lagere deelnemersaantallen en daarmee ook minder (verwachte) ondertekeningen wat automatisch leidt tot een lagere totaalwaarde.
- Na de val van een kabinet zien wij veelal een afname van het aantal missies met bewindspersonen.
- Het lagere aantal missies met bewindspersonen in de jaren 2019 t/m 2022 is te wijten aan de COVID-periode waarbij een groot deel van de missies ook digitaal werd uitgevoerd. Tijdens en naar aanleiding van digitale missies werden minder contracten gesloten.
- In Q1 2020 zijn nog enkele grote succesvolle missies uitgevoerd (waaronder het staatsbezoek naar Indonesië) waarbij veel succesvolle zakelijke contacten zijn geweest waardoor het eerste COVID-jaar toch goed scoort.
- In 2021 en 2022 waren er geen missies met het koninklijk huis. Dit werd deels veroorzaakt door COVID, en deels omdat de landen (of regio) van staatsbezoeken voor het Nederlandse bedrijfsleven niet interessant genoeg bleken te zijn om daar een parallelle missie aan te verbinden.
- In 2022 is het aantal uitgevoerde missies nog relatief laag maar trekt het internationaal zakendoen (na COVID) weer aan.
- Alle genoemde bedragen zijn zogenaamde 'geëxtrapoleerde totale waarden'. Bij de deelnemersevaluatie van missies wordt aan de bedrijven gevraagd naar een indicatie van de waarde van (verwachte) contracten. De opgegeven waarden worden opgeteld en geëxtrapoleerd tot een 100% responscore. Deze methode gebruiken we standaard bij voortgangsrapportages (zoals de rapportages "Effectmonitoring internationale handelsmissies" die naar de Kamer worden gestuurd).

Wat leveren missies met bewindspersonen op voor (BV) Nederland?

- De gemiddelde respons van de in dit document vermelde missies is 61%. Voor de volledigheid: bij 25% van de evaluaties is de respons onder de 50%. Die trekken het gemiddelde naar beneden. Voor het grootste deel van de missies reageert een ruime meerderheid van de deelnemende bedrijven aan die missie.
- Het aantal ondertekeningen en de waarde daarvan hangt overigens niet alleen samen met de aanwezige bewindspersoon/official, maar ook met de grootte van de missie (d.w.z. het aantal sectoren, de sectorthema's, aantal deelnemende bedrijven), de verhouding mkb- versus groot bedrijf, de grootte van de markt en hoe belangrijk het land voor Nederland is. Markten en daarmee missies zijn dus niet 1-op-1 vergelijkbaar. Een missie met bewindspersonen naar een kleinere markt kan financieel gezien dus minder opleveren dan een hoog ambtelijke missie naar een grotere/belangrijkere markt.
- Kwalitatief onderzoek van onderzoeksbureau Blauw Research, dat de evaluatieonderzoeken voor missies doet, toont aan dat bedrijven een bredere mate van succes hanteren dan alleen het genereren van meer export, zoals het uitbreiden van het netwerk, (extra) marktkennis vergaren, of een betere marktpositie verwerven. Dit zijn mogelijke baten van missiedeelname voor bestaande exporteurs die voor hun waardevol zijn en die meegaan op missie zinvol maakt ook al leidt dat niet direct tot meer export. Daarnaast is het mogelijk dat missiedeelname bestaande exporteurs in staat stelt hun aanwezigheid op de bestemmingsmarkt te bestendigen. Eerder onderzoek heeft aangetoond dat bedrijven inderdaad beter in staat zijn om op de buitenlandse markt actief te blijven, bijvoorbeeld in het geval van een zware economische crisis, wanneer zij in die periode gebruik hebben gemaakt van een exportpromotie instrument.

Toegevoegde waarde van missies met koninklijk huis/premier

- Bij missies parallel aan een staatsbezoek (c.q. met het koninklijk huis) of met de premier nemen over het algemeen meer bedrijven deel dan wanneer dezelfde of vergelijkbare missie naar hetzelfde land wordt uitgevoerd zonder deze officials.
- Tijdens een missie met het koninklijk huis of de premier worden over het algemeen meer memorandums of understanding en samenwerkingsverbanden ondertekend. Een ondertekening bij deze officials levert bedrijven nu eenmaal meer publiciteit op dan bij een andere bewindspersoon.
- Het koninklijk huis en de premier openen op een ander niveau deuren dan de reguliere bewindspersonen. Dit verklaart waardoor er ook meer CEO's van de groot zakelijke Nederlandse bedrijven met deze missies meereizen dan bij missies met overige bewindspersonen.
- Nieuwe contacten die opgedaan worden tijdens een missie (met welke bewindspersoon dan ook) leiden echter pas in een later stadium tot een contract of ondertekening. Een goed voorbeeld daarvan is de missie parallel aan het staatsbezoek aan India in 2019. Veel Nederlandse bedrijven die deelnamen aan deze missie geven aan destijds contacten op te hebben gedaan die vervolgens in 2023 tijdens de eerste grote missie aan India (na COVID) met premier Rutte met een ondertekening bezegeld werden.

Wat leveren missies met bewindspersonen op voor (BV) Nederland?

2014

Missies 2014	Bewindspersonen en/of Koninklijk Huis	waarde verwachte/ behaalde contracten (geëxtrapoleerd) in euro
Mozambique en Tanzania	Min. Ploumen	7.222.222
Roemenie	Min. Ploumen	23.214.286
Turkije	Min. Ploumen	124.410.377
Vietnam	MP Rutte en Stas. Dijkema	91.016.949
Nigeria en Ghana	Min. Ploumen	40.083.333
Polen	Koninklijk Huis en Min. Ploumen	9.130.435
Zuid-Afrika	Min. Ploumen	9.212.963
Angola	Min. Ploumen	279.871.795
Curacao en Aruba	DGBEB Simon Smits	1.950.000
China	Min. Ploumen	179.409.722
Japan	Koninklijk Huis en Min. Kamp	51.587.302
Korea	Koninklijk Huis en Min. Kamp	223.977.273
India	Min. Ploumen	1.625.000
Rwanda en Congo	Min. Ploumen	60.822.785
Colombia en Peru	Min. Ploumen	30.424.528
Kazachstan	Min. Kamp	5.282.258
Vietnam	Burgemeester Amsterdam	4.477.612
17	Totaal	1.143.718.840

2015

Missies 2015	Bewindspersonen en/of Koninklijk Huis	Waarde verwachte/ behaalde contracten (geëxtrapoleerd) in euro
Marokko/Tunesie/Algerije	Min. Ploumen	5.805.085
VS	Min. Ploumen en Burg. Aboutaleb	6.950.000
VAE	Min. Hennis-Plasschaert	106.440.678
Denemarken	Koninklijk Huis (staatsbezoek) en Min. Koenders	2.500.000
Noord-Duitsland	Koninklijk Huis (werkbezoek) en Min. Ploumen	96.839.623
China	MP Rutte en Stas. Mansveld	47.500.000
Abu Dhabi, Dubai, Oman	Min. Ploumen en Burg. Aboutaleb	88.500.000
Georgie	DGBEB Smits	1.062.500
Canada	Koninklijk Huis (staatsbezoek)/Min. Ploumen	102.213.115
VS	Koninklijk Huis (werkbezoek)/Min. Schippers	60.698.529

Wat leveren missies met bewindspersonen op voor (BV) Nederland?

India	MP Rutte en Min. Ploumen, Stas. Dijkssma	224.475.806
Sri Lanka	Sara Knijff (EZ/AGRO)	312.500
Senegal	DGIS/DDE (Jeroen Roodenburg)	1.684.783
Sierra Leone/ Liberia/Guinee	Min. Ploumen	103.855.932
Mexico	Min. Ploumen	43.615.385
VS (Atlanta)	MP Rutte samen met MP Vlaanderen	26.083.333
China	Koninklijk Huis (staatsbezoek), Stas Dijkssma en Stas Van Rijn	325.833.333
Japan	MP Rutte, Min. Kamp	210.049.020
Zuid-Afrika	MP Rutte + Stas Van Dam	116.764.706
Iran	Minister Kamp	181.653.846
Turkije	Plv. DGBEB Guido Landheer	20.500.000
21	Totaal	1.773.338.174

2016

Missies 2016	Bewindspersonen en/of Koninklijk Huis	Waarde verwachte/ behaalde contracten (geëxtrapoleerd) in euro
Cuba	Min. Ploumen	3.658.537
Frankrijk	Koninklijk Huis (staatsbezoek)/Min. Ploumen	116.933.962
Oekraïne	Min. Ploumen	7.936.508
Iran	DGBEB van den Berg	36.936.620
Zuid-Duitsland	Koninklijk Huis (werkbezoek) /Min. Ploumen	124.307.692
VS (Miami)	Plv. DGBEB Guido Landheer	6.298.077
Iran	Min. Kamp	74.703.390
Ethiopië	Ambassadeur Buitenlandse Handel Jeroen Verheul	18.055.556
Kenia	Ambassadeur F. Makken	76.268.657
Argentinië	Stas Van Dam	35.781.250
Zuid-Korea	MP Rutte	167.705.479
Japan	Min. Schippers (VWS)	2.063.492
Vietnam/Filipijnen	DGBEB van den Berg	16.150.000
China	Stas Van Rijn	1.741.071
Australië	Koninklijk Huis (staatsbezoek), Min. Ploumen	124.666.667
Nieuw-Zeeland	Koninklijk Huis (staatsbezoek), Min. Kamp	13.023.256
Indonesië	MP Rutte, Min. Ploumen, Min. Schultz van Haegen en Min. Dijkssma	477.549.020
Japan	SG EZ Maarten Camps	1.270.492
18	Totaal	1.305.049.725

Wat leveren missies met bewindspersonen op voor (BV) Nederland?

2017

Missies 2017	Bewindspersonen en/of Koninklijk Huis	Waarde verwachte/ behaalde contracten (geëxtrapoleerd) in euro
VS (Las Vegas/San Francisco)	Min. Kamp	72.227.273
Duitsland	Koninklijk Huis, Min. Ploumen	26.712.329
Vietnam	DG Agro en Natuur EZ Marjolijn Sonnema	3.125.000
VAE	Min. Schippers (VWS)	63.452.381
Kenia	Min. Schipper (VWS)	2.743.902
Brazilië	DG Curatieve Zorg Bas van den Dungen (VWS) / Vakbeurs Hospitalar	6.452.703
India	DGBEB van den Berg	3.906.250
Italië	Koninklijk Huis, Min. Ploumen	25.169.492
Canada	Watergezant Henk Ovink	1.516.393
Portugal	Koninklijk Huis, Min. Ploumen	4.402.985
India	Frederik Vossenaar Special Envoy Agribusiness EZ	4.692.308
Zuid-Afrika	Plv. DGBEB Guido Landheer	24.952.830
12	Totaal	239.353.846

2018

Missies 2018	Bewindspersonen en/of Koninklijk Huis	Waarde verwachte/ behaalde contracten (geëxtrapoleerd) in euro
België	Guido Landheer (plv. DG BEB)	4.913.793
Vietnam/Maleisië	Sigrid Kaag (minister Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking)	102.080.208
China	MP Mark Rutte en ministers Sigrid Kaag, Carola Schouten, Bruno Bruins en Stas Stientje van Veldhoven	880.388.889
India	MP Mark Rutte en ministers Sigrid Kaag, Carola Schouten, Cora van Nieuwenhuizen en Bruno Bruins	315.818.182
Luxemburg	Koninklijk Huis + Stas Infrastructuur en Waterstaat	3.200.000
Duitsland	Sigrid Kaag (minister Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking) en Hugo de Jonge	37.538.571
Polen	Cora van Nieuwenhuizen (minister I&W)	8.640.000

Wat leveren missies met bewindspersonen op voor (BV) Nederland?

Indonesië	minister Bruno Bruins (ministerie Medische Zorg en Sport)	5.015.000
Colombia	MP Mark Rutte, minister Bruins, minister Schouten, minister Ruiz-Madero (Aruba), minister Martina (Curacao)	452.410.714
9	Totaal	1.810.005.357

* Overeenkomsten van een miljoen of meer vooral voor deelnemers naar China en India.

2019

Missies 2019	Bewindspersonen en/of Koninklijk Huis	Waarde verwachte/ behaalde contracten (geëxtrapoleerd) in euro
Duitsland (Bremen)	Koninklijk Huis en Sigrid Kaag (BZ)	113.257.979
VS	Sigrid Kaag (BZ)	6.954.545
Vietnam	MP Rutte, Cora van Nieuwenhuizen (I&W) en Marjolijn Sonnema (DG Agro LNV)	236.363.636
Duitsland (Mecklenburg)	Koninklijk Huis + Cora v Nieuwenhuizen (I&W) en Van Engelshoven (OCW)	71.507.813
Frankrijk	Bruno Bruins (VWS)	5.932.143
Japan	in gesprek met Sigrid Kaag (BZ)	51.535.714
Ierland	Koninklijk Huis en Sigrid Kaag (BZ)	236.119.231
Kenia/Ethiopië	SG VWS Erik Gerritsen (Min. VWS)	2.540.323
Nigeria	Sigrid Kaag (BZ)	53.075.000
VS Boston	MP Mark Rutte, Bruno Bruins (VWS) en watergezant Henk Ovink (I&W)	246.250.000
India	Koninklijk Huis en Sigrid Kaag (BZ), Bruno Bruins (VWS), staatssecretaris Mona Keijzer	638.277.778
VS Californië	Roald Lapperre (DG Milieu en Internationaal van min. IenM)	19.270.833
Zuid-Afrika	Hanneke Schuiling (DG Buitenlandse Economische Betrekkingen van min. BZ)	26.550.000
13	Totaal	1.707.634.995

* Meerderheid van de deelnemers verwacht een overeenkomst tot €50.000.

2020

Missies 2020	Bewindspersonen en/of Koninklijk Huis	Waarde verwachte/ behaalde contracten (geëxtrapoleerd) in euro
België	Sigrid Kaag	33.485.294
Israël & Palestijnse Gebieden	Sigrid Kaag	46.133.333
Indonesië	Koninklijk Huis + Sigrid Kaag, van Nieuwenhuizen en Bruins	532.670.455

Wat leveren missies met bewindspersonen op voor (BV) Nederland?

VS (digitaal)	Opening welkomstwoord Sigrid Kaag	24.720.833
Frankrijk (digitaal)	Sigrid Kaag	13.263.158
ASEAN-5 (digitaal)	Sigrid Kaag, Min I&W en Carola Schouten (LNV)	10.844.444
Italië (digitaal)	Sigrid Kaag	5.047.368
Mexico (digitaal)	Min. LNV, Carola Schouten	1.584.375
Polen (digitaal)	Sigrid Kaag	106.797.115
9	Totaal	774.546.376

* Helft deelnemers Israël verwacht overeenkomst van €500.000 of meer.

2021

Missies 2021	Bewindspersonen en/of Koninklijk Huis	Waarde verwachte/ behaalde contracten (geëxtrapoleerd) in euro
Japan (digitaal)	Mona Keijzer	36.727.500
India (digitaal)	Sigrid Kaag	151.900.000
Golfregio (digitaal)	Sigrid Kaag	12.793.750
Zuid Afrika (digitaal)	Han Peters (ambassadeur van het Koninkrijk der Nederlanden in Pretoria)	2.834.091
VAE	Minister Tom de Bruijn	210.500.000
VK (digitaal)	Minister Tom de Bruijn, minister Barbara Visser en staatssecretaris Dilan Yeşilgöz	91.667
6	Totaal	414.847.008

* Bijna een derde verwacht een zakelijke overeenkomst te sluiten tot €50.000.

2022

Missies 2022	Bewindspersonen en/of Koninklijk Huis	Waarde verwachte/ behaalde contracten (geëxtrapoleerd) in euro
China (digitaal)	Liesje Schreinemacher (minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking)	7.800.000
VK	Liesje Schreinemacher (minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking) en Vivianne Heijnen (staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat)	213.494.048
VS	Liesje Schreinemacher (minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking), Ernst Kuipers (minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport) en Vivianne Heijnen (staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat)	357.532.955
Polen	Rob Jetten (minister van Energie en Klimaat)	94.781.250

Wat leveren missies met bewindspersonen op voor (BV) Nederland?

VAE	Mark Harbers (minister I&W)	132.472.500
België	minister Schreinemacher (Min. BHOS) en Vivianne Heijnen (staatssecretaris I&W)	153.714.815
Vietnam	Liesje Schreinemacher (minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking)	211.959.091
7	Totaal	1.171.754.658

2023

Missie 2023	Bewindspersonen en/of Koninklijk Huis	Waarde verwachte/ behaalde contracten (geëxtrapoleerd) in euro
Japan en Zuid-Korea	Liesje Schreinemacher (minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking)	32.730.769
Frankrijk	Liesje Schreinemacher (minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking)	1.785.714
India	Mark Harbers (minister van Infrastructuur & Waterstaat)	138.475.000
Canada	Liesje Schreinemacher (minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking)	10.696.875
VS, Boston	Mickey Adriaansens (minister van Economische Zaken en Klimaat) en Ernst Kuipers (minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport)	37.655.488
België	Koninklijk Huis (staatsbezoek) en Liesje Schreinemacher (minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking)	96.189.773
India	MP Mark Rutte	337.286.111
Colombia	Michiel Sweers (DG BEB)	143.290.000
Marokko	Liesje Schreinemacher (minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking)	239.735.294
Zuid-Afrika	Koninklijk Huis (staatsbezoek) +Piet Adema (minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) en Yvette van Eechoud (plv. directeur-generaal Buitenlandse Economische Betrekkingen, ministerie van Buitenlandse Zaken), MinOCW	440.916.667
Maleisië/Vietnam	MP Mark Rutte	198.337.500
Duitsland	Koninklijk Huis (werkbezoek koning) + Hans Vijlbrief (staatssecretaris EZK)	102.180.556
VS	MP Mark Rutte en Mickey Adriaansens (minister EZK) en Minister president Vlaanderen Jan Jambon	232.102.273

Wat leveren missies met bewindspersonen op voor (BV) Nederland?

China	Marcel van Raaij (directeur Europees, Internationaal en Agro-economisch Beleid van het min. LNV)	49.898.077
14	Totaal	2.061.280.096

* Een vervolgstap tussen de 1 en 4 miljoen wordt dit jaar het vaakst verwacht.

* Wat verder opvalt in de evaluatie over 2023 (net zoals uit andere evaluaties) is dat vrijwel alle deelnemers positieve resultaten ervaren, zoals het opbouwen van zakelijke contacten en/of netwerken. Ongeveer twee derde geeft aan dat de missie hen relevante kennis en informatie heeft opgeleverd. Bovendien resulteren de missies vaak in waardevolle informatie of doorverwijzingen naar verdere overheidsondersteuning. Een kleine groep noemt ook inzichten in culturele verschillen, meer media-aandacht en het verbreden van al bestaande contacten en relaties als opbrengst.